

Pilot, ki se dobro znajde tudi na trdnih tleh

Celjan Peter Karner je od mladih nog povezan z Aeroklubom Celje in tudi po upokojitvi ne more brez letališča v Levcu

Kot otrok je Peter Karner ure dolgo sedel ob cesti blizu letališča v Lescah in opazoval letala. Kot najstnik je razmišljal o pilotski karieri, a se ni izšlo čisto po načrtih. Kljub temu je ostal vse življenje povezan z letali in tudi zdaj, ko je že nekaj časa upokojen, ne gre brez njih, četudi predvsem v obliki radijsko vodenih modelov. Odhod v pokoj tudi ni pretrgal tesnih vezi z Aeroklubom Celje, kjer je nabiral prva letalska znanja, jih nato predajal mladim in klub četrto stoletja vodil kot upravnik. Še vedno priskoči na pomoč, ko je treba tam kaj postoriti, sploh pri delih po požaru, ki je pred tremi leti uničil veliko tistega, kar so generacije ustvarjale desetletja. Predvsem je zadnja leta skrben kronist dogajanja v klubu, kjer snema videoposnetke ter zbira dokumente in zapise o njegovem delovanju in ljudeh.

Nekaj arhivskega materiala in videoposnetke si je mogoče ogledati na spletu, kjer je Peter uredil posebne strani, nekaj povečanih fotografij je bilo na ogled na razstavi v klubu lani ob praznovanju 90-letnice, veliko gradiva po novem hrani Zgodovinski arhiv Celje.

»Zakaj ga zbiram? To ni tipično zbirateljstvo, nisem obseden s tem,« pravi sogovornik in povzema misel Egiptčanov, ki trdijo, da se tisto, kar ni zapisano, ni zgodilo. Klub ima sicer že kar nekaj zbornikov o svojem delovanju, zadnji je izšel ob 70-letnici. Z več kot 400 Petrovimi videoposnetki in drugim zbranim gradivom bo prihodnje delo kronistov lažje. Sam se namreč večkrat znajde v težavah, ko ne ve, kdo so ljudje na fotografijah. Ali pa ob tem odkrije novo zanimivo zgodbo, povezano s slovenskimi letalci v nekdanji Jugoslaviji, deloma deloma zamolčano ali premalo znano.

Najprej modeli, nato prava letala

Petrove korenine segajo na avstrijsko Koroško, od koder

»Po upokojitvi sem ostal povezan s klubom. Nimam težav s tem, da nisem več glavni, večina mladih me tako ne pozna. Enkrat me je nekdo vprašal, če sem mehanik.«

Peter Karner v pilotski kabini

so bili njegov stari starši. »Po plebiscitu je moral stari ata s trebuhom za kruhom, med drugim je gradil celo predor pod Karavankami.« Nazadnje se je družina znašla v Celju. Peter je z mamo vsako leto preživljal poletje pri sorodnikih v Avstriji. Vmes sta se ustavila v Radovljici, kjer je tudi živel nekaj sorodnikov, in pogosto je Peter tam sedel ob glavni cesti ter gledal na letališče Lesce, saj se je sicer dolgočasil. »Pogled na letala me je navdušil. Pri desetih letih sem se pridružil modelarjem, ki so imeli krožek v III. OŠ, saj smo živeli v bližnji Gregorčičevi ulici.« Na drugi strani ceste je staloval prijatelj Črtomir Rojnik in skupaj z Markom Leskovškom so bili nerazdružljiva trojica, ki je tako kot veliko pilotov začela svojo pot med modelarji. Ker so mladi svoje modele preizkušali v Levcu, so poznali klub in

člani kluba so poznali njih. »Kar izbrali so nas, kdo bo kasneje prišel v klub. Če si imel veselje in voljo, si moral opraviti zdravniški pregled in to je bilo dovolj za tečaj letanja,« se spominja Peter, ki je bil kot gimnazijec že motorni pilot. »Nobenega strahu nisem imel pri letanju. Trije prijatelji smo dneve preživljali na letališču in drug drugega podpirali pri vsem,« se spominja.

Vojaški pilot ni hotel biti

Po gimnaziji in neuspelem študiju je šel Peter v vojsko in tam v šolo za rezervne pilote. Imel je možnost ostati v vojski, a mu to ni ustrezalo. »V Zadrnu na vojaški akademiji smo pol leta poslušali predavanja in opravili vse izpite, nato je bilo treba skočiti še s padalom. Pravim, da sem skočil trikrat: prvič, zadnjič in nikoli več.

S kolegi leta 1966: (z leve) Rajko Figel, 16-letni Peter Karner, Drago Gabriel (vodja motornega tečaja), Tone Kamin in Albin Šrbinc

Nato smo v Vršacu nadaljevali sluzenje. Ta šola je bila zelo koristna, saj sem dobil veliko znanja.«

Takratni upravnik letališča v Levcu Maks Arbeiter je odhajal v pokoj in mu je konec leta 1973 ponudil službo, ki jo je z veseljem sprejel in se 10. januarja 1974 zaposlil v klubu. Vmes je začel obiskovati Adrijne tečaje za letenje zgolj s pomočjo instrumentov. »Celo zimo smo se vozili na Brnik poslušat predavanja, podpisali smo pogodbo, šli v Beograd na preizkus na simulatorju letanja, nato je letalska nesreča v Ajacciu prekinila vse to. Adria nas zaradi velikih stroškov, ki jih je imela zaradi nesreče, ni mogla še naprej solati. Vse do takrat je bilo namreč to izobraževanje brezplačno, od takrat pa bi morali nadaljevati na svoje stroške, za kar se nisem odločil.«

Leta upravništva

Upravnik je bil 26 let. V tem času je najprej uredil sanitarije, nato še cel kup drugih stvari: dovoz, cisterne za bencin, hangar ... Pravi, da so bili to dobri časi za klub, saj so mu ob

»Klub bo ostal, če urbanisti ne bodo tja širili mesta. Časi sicer niso naklonjeni takšnim dejavnosti, a navdušenci vlečejo stvari naprej. Pogrešam študente in dijakke, ki bi prosti čas preživljali na letališču, kot je to počela moja generacija.«

strani stala številna takrat uspešna celjska podjetja in tudi predsedniki klubov so lahko veliko naredili za boljše pogoje delovanja, saj sponzorjev ni manjkalo. V času Petrovega upravništva so bili predsedniki Jože Cerjak, Viki Krajnc, Tone Jelenko in Niko Kač, ki so vsak po svoje zaznamovali delo kluba.

Klub je ves čas skrbel za šolanje mladih za polete z jadralnimi in motornimi letali. Pomemben delež pri tem ima tudi Peter, ki je danes ponosen na številne pilote, svoje nekdanje učence, ki so svoje prve izkušnje nabirali prav v Levcu. A jim njihovega življenja prva nič ne zavida. »To je težek kruh,« pravi. »Letijo ponoči in podnevi, nenehno se spreminjajo časovni pasovi in podnebje ...«

A mnogi se kljub raztepenosti po svetu radi vračajo na levsko letališče. »Imajo ga v srcu,« pravi sogovornik, ki se zaveda, da so danes časi povsem drugačni in da je šolanje za pilota jadralnega ali motornega letala vse prejšnje poceni. A kandidati kljub temu prihajajo.

Sam ne leti več. Očitno je bilo adrenalinskih preizkušenj dovolj, prizna, da vselej ni šlo po načrtih in da je kdaj naredil tudi napako in se znašel v zelo nevarnih situacijah. Na srečo so se vse dobro končale. Morda si bo za svojo letošnjo 70-letnico spet privoščil polet iz Levca. O kakšnih večjih »mrcinah« ne sanja, dovolj je, da je skoraj vsak dan v svojem Levcu, četudi na trdnih tleh. TATJANA CVIRN Foto: osebni arhiv

